

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ИНДУСТРИАЛЕН БИЗНЕС И ЛОГИСТИКА“

Приета от ФС (протокол №38/27.04.23г.)

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС (протокол №8/19.04.23г.)

Декан:

(доц. д-р Денка Златева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „УПРАВЛЕНИЕ НА СПЕДИТОРСКАТА ДЕЙНОСТ“

ЗА СПЕЦ: „Логистичен мениджмънт“; ОКС „магистър“ – дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5 за СС и СНУ, 6 за ДНДО и СПН

СЕМЕСТЪР: 10 за СС и СНУ, 12 за ДНДО и СПН

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 12 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	12
В т.ч.:	
• ЛЕКЦИИ	6
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	6
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	168

Изготвили програмата:

1. ....
(доц. д-р Силвия Благоева)

2. ....
(гл. ас. д-р Пламена Милушева)

Ръководител катедра: .....
„Индустиален бизнес и логистика“ (доц. д-р Йордан Иванов)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината „Управление на спедиторската дейност” е приложна управленско-икономическа дисциплина, която в подробности изучава всички аспекти на организацията и координацията на придвижването на конкретния материален поток от неговия доставчик до съответния получател. Във връзка с това задълбочено и в тяхната взаимовръзка се изследват: първо, ролите и позициите на спедитора при организирането и координирането на придвижването на конкретните материални потоци от доставчика до получателя, както и взаимодействията му с всички участници във веригата на доставки; второ, съдържанието и особеностите на бизнес процесите в спедиторската компания, както и правилата и изискванията за тяхната реализация; трето, особеностите, правилата и изискванията на националната и международната спедиция; четвърто, спецификата на спедиторската дейност при превоза на различни стоки и използването на различни видове транспорт, както и при тяхното комбиниране.

В хода на обучението по дисциплината се придобиват и развиват множество ключови компетентности, но с най-голямо значение са:

- предприемаческа компетентност – развиване на критично мислене, аналитичност и умения за прогнозиране, проектиране, планиране; придобиване на управленски умения, както и умения за работа в екип, отговорност и социална ангажираност;
- езикова компетентност – развиване на способности да се формулират и изразяват устно и писмено собствените аргументи по убедителен начин, подходящ за контекста; развиване на умения да се работи с информация и текстове;
- личностна компетентност – разбиране и управление на взаимодействия и комуникации в различни контексти; осъзнаване на необходимостта от разнообразни комуникационни подходи и инструменти, които са адаптирани към контекста на взаимодействие; развиване на умения за решаване на реално съществуващи проблеми, както и на умения за планиране на задачи.

Дисциплината осигурява на обучаваните знания и разбиране за основните принципи, правила, изисквания и механизми на ефективното движение на материалните потоци в логистичните системи. Осигурява необходимата подготовка на завързващите студенти от специалност „Логистичен мениджмънт” успешно да прилагат придобитите знания и умения при активното им участие в развитието на съвременната логистика, съобразно особеностите на националното стопанство и процесите на глобализация.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
1.	ТЕМА 1: СЪЩНОСТ И СЪДЪРЖАНИЕ НА СПЕДИТОРСКАТА ДЕЙНОСТ
1.1.	Основни спедиторски функции и услуги
1.2.	Професионални изисквания и правни регламентации в спедиторската дейност
1.3.	Съдържание и особености на спедиционния договор
2.	ТЕМА 2: ОРГАНИЗАЦИИ В СПЕДИТОРСКАТА ДЕЙНОСТ
2.1.	Спедиторски фирми
2.2.	Национални организации и институции в спедиторската дейност
2.3.	Международни организации в спедиторската дейност

3.	ТЕМА 3: ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТТА НА СПЕДИТОРСКАТА КОМПАНИЯ
3.1	Бизнес процеси в спедиторската компания
3.2	Маркетинг и продажби на спедиторски услуги
3.3	Клиентски запитвания и оферти на спедитора
3.4	Изпълнение на спедиторската поръчка
3.5	Цени, тарифи и фактуриране
3.6	Кредитен рейтинг и управление на риска
4.	ТЕМА 4: МЕЖДУНАРОДНА СПЕДИТОРСКА ДЕЙНОСТ
4.1.	Участници и сделки в международната търговия
4.2.	Условия на договорите и доставките, рискове
4.3	Стоков контрол и документи при вноса и износа
4.4	Митнически и платежни процедури
5.	ТЕМА 5: СПЕДИТОРСКА ДЕЙНОСТ ПРИ СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ПРЕВОЗИ
5.1.	Спедиторска дейност при консолидация и групажни превози
5.2.	Спедиторска дейност при извънгабаритни и тежки товари
5.3.	Спедиторска дейност при опасни стоки
5.4	Спедиторска дейност при хранителни, фуражни, фармацевтични продукти и лесноразвалими стоки
5.5	Спедиторска дейност при реализация на проекти (Проектна спедиция – Project Forwarding)
6.	ТЕМА 6: СПЕДИТОРСКА ДЕЙНОСТ ПРИ МУЛТИМОДАЛНИ ПРЕВОЗИ
6.1.	Спедиторски аспекти на мултимодалните превози
6.2.	Планиране и организиране на спедиторската дейност при мултимодални превози
6.3.	Документи и отговорности при мултимодалните превози
7.	ТЕМА 7: ЗАСТРАХОВКИ В СПЕДИТОРСКАТА ДЕЙНОСТ
7.1	Общи характеристики на застраховките в спедиторската дейност
7.2	Отговорности в дейността на спедитора и тяхното застраховане
7.3	Транспортни (Карго) застраховки

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ¹

Методите на подготовка и провеждане на обучението по дисциплината „Управление на логистични системи“ включват използването на различните учебни ресурси и дейности, чрез които се осъществява учебният процес в дистанционната форма на обучение:

- *учебни ресурси:*
  - *мултимедийни презентации по тематичното съдържание на дисциплината, включващи теоретично представяне на темите и подтемите (основни понятия, постановки, дефиниции, модели, алгоритми, класификации и др.);*
  - *файлове с информация по темите;*
  - *хипервръзки (URL-модул) към ресурси от други сайтове;*
  - *интернет страници.*
- *учебни дейности:*
  - *провеждане на учебни занятия в електронна среда;*
  - *тест;*

¹ Методите за подготовка и провеждане на обучение се представят в съответствие с утвърдената Инструкция за разработване на учебна програма за дисциплина в дистанционна форма на обучение на Икономически университет – Варна.

- задание;
- форум за несинхронна комуникация по темите и подтемите на дисциплината.

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА²	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Електронен тест	2	60
1.2.	Задание - работа по зададена тема	1	48
Общо за семестриален контрол:		3	108
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (присъствен тест с отворени и затворени въпроси)	1	60
Общо за сесиен контрол:		1	60
Общо за всички форми на контрол:		4	168

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината „Управление на спедиторската дейност“, качени в платформата за електронно и дистанционно обучение на ИУ – Варна.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. НСБС. Наръчник за обучение на спедиторски кадри. НСБС, София, 2017.
2. Николова, Хр. Транспорт и спедиция, Електронен учебник, УНСС, София, 2018.
3. Николова, Хр. Международен транспорт и спедиция. УИ „Стопанство”, София, 2011.
4. Търговски закон.
5. Общи спедиторски условия, НСБС, Издание 2018.
6. Общи складови условия, НСБС, Издание 2018.
7. Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета от 12 октомври 1992 година относно създаване на Митнически кодекс на Общността (Последно изменение с Регламент (ЕС) No 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013)
8. Регламент (ЕО) № 2454/93 на Съвета от 2 юли 1993 година относно определяне на разпоредби за прилагането на Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета за създаване на Митнически кодекс на Общността.
9. Закон за митниците.
10. Правилник за прилагане на Закона за митниците.
11. Закон за акцизите и данъчните складове.
12. Правилник за прилагане на Закона за акцизите и данъчните складове.

² При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.